

Syksyn 2018 toimialojen näkymät

Matkailuala

6.9.2018

Matkailun näkymät ovat positiiviset

Majoitusliikkeiden yöpymiset kasvoivat alkuvuonna 2018 (tammi-kesäkuu) 2,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Huoneiden käyttöaste oli 54,3 prosenttia.

Yöpymisiä kertyi yhteensä 10,3 miljoonaa, joista kotimaisten matkailijoiden yöpymisiä oli 7,1 miljoonaa ja ulkomaisten 3,2 miljoonaa. Kotimaisten yöpymisten määrä lisääntyi 2,3 prosenttia ja ulkomaisten 3,0 prosenttia alkuvuoden aikana.

Ulkomaisista yöpyjistä venäläiset ovat edelleen selvästi suurin ryhmä liki 418 000 yöpymisellään. Kasvua alkuvuodesta tuli 0,6 prosenttia. Alkuvuodesta saksalaisia yöpyjiä oli lähes 299 000 ja kasvua oli 2,1 prosenttia. Brittien yöpymismäärä pysytteli suunnilleen edellisvuoden tasolla, noin 241 500 yöpymisessä. Neljänneksi suurin ryhmä on ruotsalaiset (228 000 yöpymistä), mutta ruotsalaisten yöpymisten määrä laski lähes 6 prosenttia.

Seuraavaksi suurimmat yöpymismäärät tulevat Ranskasta (noin 182 000 yöpymistä, kasvua 8,6 %), Hollannista (153 000 yöpymistä, kasvua 12,3 %) ja Kiinasta (150 000 yöpymistä, kasvua 6,6 %). Suuria kasvulukuja tuli lisäksi myös Espanjasta (11,6 %) ja Yhdysvalloista (5,7 %). Suurin pudotus alkuvuonna tuli japanilaisten yöpymisistä: laskua oli peräti 15,3 prosenttia.

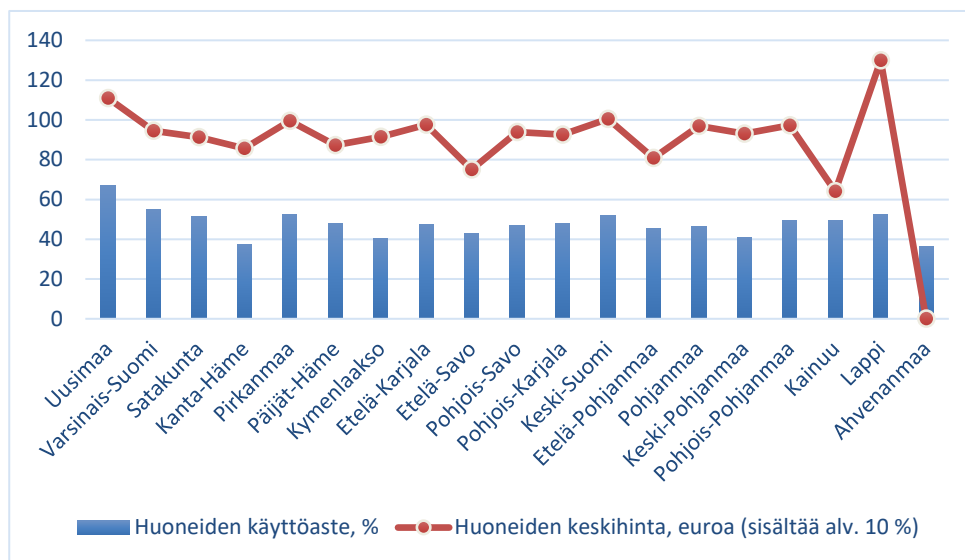
Kesäkuussa 2018 matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät edelleen, mutta nyt kasvu (+ 1,8 %) tulikin kotimaisista yöpymisistä. Kotimaiset yöpymiset lisääntyivät 4,5 prosenttia, kun taas ulkomaisten yöpymisten määrä laski 4,8 prosenttia.

Huoneiden käyttöaste koko maassa oli 54,3 prosenttia. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan (tammi-kesäkuu) ajankohtaan oli 0,3 prosenttia. Huoneiden keskihinta oli 103,73 euroa (sisältää alv 10 %). Alkuvuoden käyttöasteet olivat suurimmat

- Uudellamaalla (66,8 %)
- Varsinais-Suomessa (54,8 %)
- Lapissa (52,5 %) ja
- Keski-Suomessa (52,0 %).

Huoneiden keskihinta oli suurin Lapissa (129,94 euroa), Uudellamaalla (110,90 euroa) ja Keski-Suomessa (100,52 euroa). Kuvasta 1 näkyy maakunnittain käyttöasteet ja keskihinnat tammi-kesäkuussa 2018.

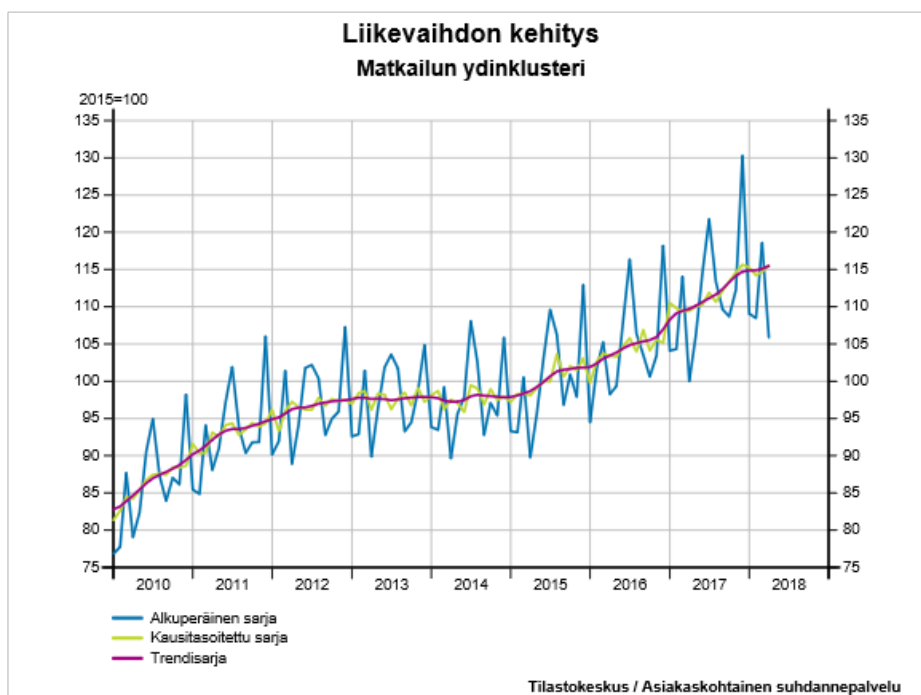
Kuva 1. Huoneiden käyttöasteet ja keskihinnat maakunnittain tammi-kesäkuussa 2018. Ahvenanmaan keskihuonehintaa ei ole tilastoitu, sillä havaintoja on liian vähän.

Lähde: Tilastokeskus

Matkailualan kasvuluvut näkyvät myös toimialan yritysten liikevaihdossa. Liikevaihdon kehitys onkin ollut erittäin positiivista jo vuodesta 2014 lähtien, kuten kuvasta 2 käy ilmi.

Kuva 2. Matkailun ydinklusterin liikevaihdon kehitys vuodesta 2010–04/2018.

Lähde: Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Ulkomaiset yöpymiset vähenivät alkukesästä

Kevään ja alkukesän ulkomaisten matkailijoiden yöpymismäärien pieni lasku ei sinällään vielä ole hätkähdyttävä uutinen, sillä vuosi 2017 oli matkailun huippuvuosi lähes kaikilla osa-alueilla. Kaikki ennusmerkit viittaavat kuitenkin siihen, että koko matkailuklusterin (majoitus-, ravitsemis- ja ohjelmapalvelut) liikevaihto jatkaa pientä kasvuaan myös lähitulevaisuudessa. Matkailu kuitenkin reagoi herkästi maailmantaloudessa tapahtuviin muutoksiin, kuten öljyn hinnannousun vaikutuksiin lentohintoihin, pakotteiden vaikutuksiin sekä valuuttakurssien muutoksiin.

Matkailun kehitykseen vaikuttavat tekijät

Muun muassa saavutettavuudella, kestävyydellä ja digitalisaatiolla on vaikutuksia matkailuun. Saavutettavuus on matkailun perusedellytys. Siitä kuuluu positiivisia uutisia monelta suunnalta: Lentoasemien matkustajamäärät ovat edelleen kasvussa lähes kaikilla Suomen kentillä. Kaukoliikenne syöttää matkustajia ja matkailijoita Helsinkiin. Näin syntyy lisää kysyntää myös Euroopan ja koko Suomen lentoyhteyksille.

- Suorien lentojen määrä myös maakuntakentille on lisääntynyt voimakkaasti.
- Uusia lentoreittejä ja vuoroja Suomen eri kentille talvikaudelle 2018/2019 on jo uutisoitu useita.
- Finnair lisää uusia viikkovuoroja Japaniin sekä Euroopan kohteisiin.
- Rautatieliikenteessä erityisesti kaukoliikenteen henkilöliikenne on kasvussa. Suomen ja Venäjän välisissä kansainvälisissä junamatkoissa kasvu oli yli 20 prosenttia.
- Myös laivayhtiöt ovat raportoineet aurinkoisen kesäsesongin matkustajamäärien ennätysellisestä kasvusta.

Matkailun kasvun seurauksena kestävä matkailun merkitys on entisestään korostunut. Kasvun ei pitäisi olla sinällään itseisarvo, vaan matkailun toimialan on syytä kasvaa hallitusti ja toimia vastuullisesti kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kestävä matkailu edistetään osana Suomen arktisen politiikan painopisteitä **Visit Finlandin** Arktinen kestävä matkailu-ohjelmalla. Ohjelman tavoitteena on kehittää kestävä kehityksen mukaista toimintaa suomalaisissa matkailuyrityksissä ja matkakohteissa, markkinoida Suomea kestävä kehityksen matkakohteena ja valtiona sekä ohjata Suomeen saapuvia matkailijoita ja Suomeen matkailijoita tuovia ulkomaisia matkanjärjestäjiä toimimaan kestävä kehityksen mukaisesti.

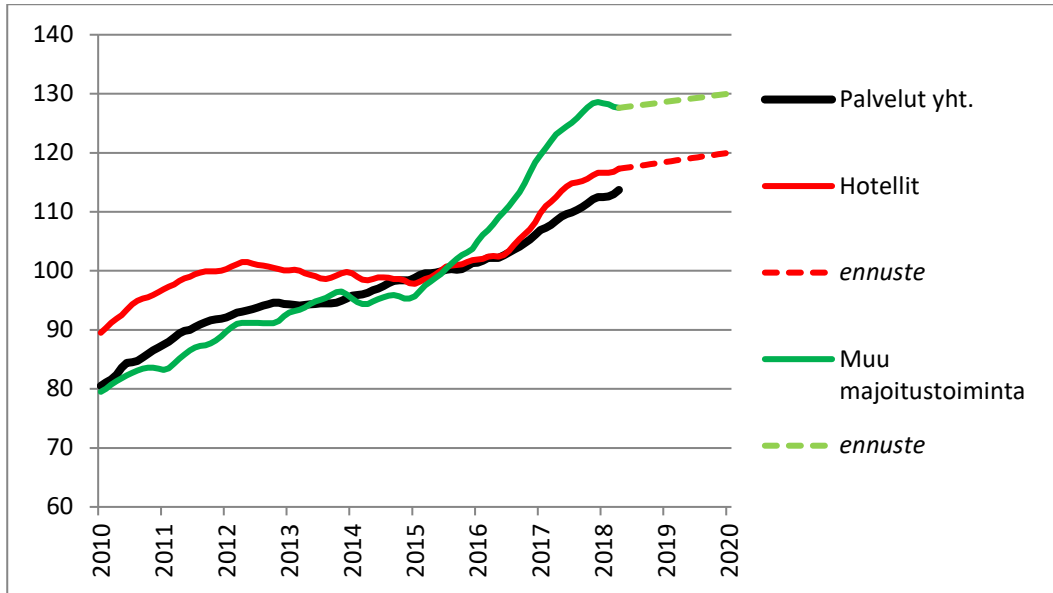
Matkailun digitalisaatiosta on puhuttu pitkään. Kuluttajat voivat varsin helposti vertailla eri matkakohdevaihtoehtoja digitaalisten välineiden avulla. Tässä kisassa suomalaiset matkakohteet ovat samalla viivalla muiden kansainvälisten kohteiden kanssa.

Edelleen on syytä korostaa digitalisaatiota toiminnan tehostamismahdollisuutena ja ansaintamallin kehittämisen. Vain siten liiketoimintaa on mahdollista muuttaa entistä kokonaisvaltaisemmaksi ja asiakaslähtöisemmäksi. Suomen matkailun digitiekartan mukaan matkailuelinkeinon digitalisaatiota voidaan kiihdyttää data-yhteistyöllä, valtakunnallisesti yhteensovitetun inventaarin luomisella rajapintojen hyödynnettäväksi sekä yhteistyöllä edelläkävijäksi -ohjelman käynnistämällä ja sen jälkeen skaalaamisella kansalliseksi toiminnaksi.

Matkailun lähiajan näkymät edelleen positiiviset

Tulevana talvena yöpymisten odotetaan edelleen lisääntyvän, erityisesti Pohjois-Suomen kysyntä näyttää hyvältä. Kasvua ennustetaan hotellien ja muun majoitustoiminnan toimialan yritysten liikevaihtoihin (kuva 3).

Kuva 3. Hotellien ja muun majoitustoiminnan toimialojen yritysten liikevaihto vuosina 2010–2018 ja ennuste 2020. 2015 = 100

Lähde: Tilastokeskus, suhdannepalvelu.

Lisätiedot

toimialapäällikkö **Susanna Jänkälä**, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, puh. 029 503 7056
kehittämispäällikkö **Katri Lehtonen**, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. 029 506 4926